

עין משפט נר מצוה

בו א מיי פיי מהלכות טומאת צרעת ה' י:

בו ב מיי שס הלכה ז:
בז ג מיי שס פיט הלכה ח:
בב ד מיי פיח מהל' ענדנים הלכה א טושיע ייד סר

דסו סעי' ט:

ל ה מיי פיו מהלכות ייט הלכה ד טושיע ארוח סר מקלה

סעי' ו:

לא ו מיי פיל מהל' שמיעה ויוצל הלכה יג:

ז מיי שס:

לז ח מיי פיי מהל' צבוחות הלכה ז סמג ענין רח טושיע ייד סימן שני ע"פ ח:

שיטה מקובצת

אז קצצה במתכוין ר: ז למיעבד ממה נפשך גופו: ג למיעבד ממה נפשך אחר: ז קנסות הכא במאי דבעי קנסות במאי: ז תיבות בהאי מומא נמחק: ז קנסות במאי איכיון: ז ו ימי משתה לו: ז עבד לאיסורא: ז רבנן ה"ז לדידיה קנסו רבנן לבריה לא קנסו רבנן: ז דאי הואי השתא נגע קמא הוא קמייתא מתיסי תיבת נמי לביש: זאן ערומות עד שיוולד לו נגע יט לעולם עד שימטעט בהרתו: זאן גרסינן להא במטבת נגעים: זאן אמתין עד מום אחר: זאן ליה לעולם אפילו: זאן עבד איניש כיון דקניס ליה עד שיוולד לו נגע אחר דהייש: זאן ולא נטהר: זאן תיבת לו נמחק: זאן שפא יתרפא הסי': זאן בהאי קציצה לא מטהר וכוין: ז מיתסי דלמא בהאי מומא קמא לא מיתסי הסי': זאן כשיוולד בנ נגע: זאן ערומות נמחק: זאן הגנוב וכל כמה דה המתכוין לעשות מלאכתו: זאן תיבות התיב מומא נמחק: זאן לבני דקניס דהא: זאן מיד דייני שקנסו עד: זאן ליה לו לקנסו ערומות: זאן ליה לו לקנסו: זאן איני ההיא דספרי: זאן גרסינ הכא או עד: זאן קצצה ומיעשה מכגריס המה: זאן דהא עריון בעי: זאן אפילו הוא מוחלט: זאן בעי מיניה: זאן לומר מאיך ואבחרו: זאן קנסו הכא על תיבת דלמא גרשם עליו קן לזהרות כי לפי' דאוי למחוק: זאן לומר בצורם לא קנסו משום דליכא הפקעת מצות כל יומא ויומא: זאן נקט בחנם חר: זאן שטל קציצה ממנה: זאן גבי מורד ודיוין: זאן תיבות בכל דליה חייב ליש: זאן יפוי קרקע ואפילו מתכוין: זאן להורשה והורשה: זאן על חר משנה דקאמר תמן מוריש שולחן: זאן העם חורשין: זאן פסע א' והוא: זאן דפשיט מיה גבי עבד דבעי למימר הכא דהמיר:

רבינו גרשום

יישחו עליו: וקצצה: מעצמה: וכו"א. לעולם אל יטהר עד שתפרח בכולו בכל גופו הגנוב השני והשתא הוי חנוט מדאורייתא דכתיב ונסתח הצרעת מראשו ועד רגליו וכו' או עד שיתמטע בהרתו מכגריס. כלומר דההוא נגע ראשו דקציץ במתכוין אל הוא ביה בגריס דהיינו שיעור דאורייתא טהור מיר ואי הוא ביה בגריס לא יטהר עד שיוולד בו נגע אחר ויפרח בכולו ר' ווי' אליעזר סבר אע"ג דהוא דקציץ הוא בגריס כיון שגולד בו מום אחר וטהור ממנו טהר מום הראשון: זאן בעי עד שתפרח בכולו אלמא דלא קניס ר' אליעזר ונגד רובנן קניסי: בממונ. בבכור קניס דאיכא למימר דלמיעבד ביה מום ממה נפשך דאורייתא או שרי ליה בהוריא מומא שפיר ואי לא שרי ליה סבר השתא לא גריע בקודם לכן. דקודם לכן הוא אסורי למיכל והשתא נמי אסור גופו מי איכא למימר דאחי למיעבד לאתחלה ממה נפשך דהאי ממה נפשך איכא הכא אי קציץ ליה שפא ויולד לא נגע אחר וכשיטהר ממונו יטהר

בג מום מוטב לו שלא קיין זה וימתין עד שיטהר מזה ויהיה טהור משיקצצנו וימתין עד שיוולד לו אחר הלכך לא קניס ר' אליעזר.
הכא רלא אחי למעבד אכילא למתחלה אבל בממונו בבכור קניס: דרבנן אדרבנן לא קשיא.
דהכא במאי דעבד דנתכוין למשוריה בהאי מומא קנסות רבנן דחשבינן להווא מום כמאן דליתיה אבל כשיוולד בו מום אחר יישחו עליו.
והכא במאי דעבד קנסות דנתכוין לקצוץ ליטהר עצמו קנסות רבנן דהוי כמאן דלא איקצץ דאפילו כשהיה מנגע שני חשבינן ליה לראשון דאחיו קאי ומשום הכי לא טהר עד שתפרח בכולו: יטהר תנן.
כלשיוולד לו נגע אחר ויטהר תנן יטהר משמע כששגולד לו נגע אחר וירפא יטהר למפרע מן הראשון משעת קציצה או יטהר תנן דמשמע דהשתא כשגרפא מן הגנג השני

לד:

לרבנן דסברי כאחרים דדרשי התם כפסולי המוקדשין הכתוב מדבר או כצישול דשר בחלב כדקאמר דפ' כל הבשר (וחלוין קיד): ואין לאסור שמיטה על אותו מום מלא מאכל כל מועצה כמו דשר בחלב וכלאי זרעים ומעשה שבת שיש לחלק וא"ת עליה מזהרת דגבי לזרס אהון דבכור דאסור מדאורייתא עד שיוולד מום אחר יש לנו לקנסו כשגולד בו מום אבל קאןץ זהרת דמדאורייתא טהור מיד יט שנקנץ עד שיוולד נגע אחר וי"ל דאפ"ה לא היה יט לקנסו במום עולמית אלא עד מום שלישי או רביעי א"נ נהי דאי יתיר ר"א לשחוט במום אחר אין כאן קנס מ"מ לא היה יטו לנו לקנסו במום שלא עשה בו עבירה כי היכי דלא קניס דנגע אחר א"נ ט דספרי אסמכתא בעלמא הוא: **עד שתפרח בכולו**. בכל הספרים לא

^(א) [כתוב] עד שתמטעט נגערות מכגריס אבל צמס' נגעים לימיה דפ' צקונט' ואומר רבי דאי גרסינן לי ה"פ שאס קנָה (טו) ונעשה כגגריס ומה ששייר נתרפא מקלתו מעעמו צו כגריס: **מקמייתא** טהר א"י כרתנייתא נשרי' ציה ו' ימי המשחה. וא"ת והא לט צעי תגלתא ופריס וקסור צתשמיש המטה כל ימי ספורו וי"ל כגון שלא היה אלא מזרע מוסגר א"נ אפילו לט מוחלט נהי דכי קנץ טמא מדרבנן מ"מ שרי לעשות תגלתא ופריס ולמנות ימי ספורו וליתער מן התורה ומניה כפרתו א"א להציא דליני יוכל להכניס דיו כצנונות וכל זמן קטמא מדרבנן כדאמר (פסחים דף כג.) אע"פ שאין יכול יוס אחר נכנס זה נכנס דלא התירו אלא משום פסח: יט **בעא** מיניה ר' ירמיה מר' יורא צורם איוון בכור ומת מהו שיקנסו בנו אחריו. דפרק השולח (גיטין מה.) נקט תחלה הצעיא דמוכר עצדו וצמוץ' דפרק מי שהפך (דף יב:) נקט כיוון מלאכתו וכלל דוכתי עביד אס תימצי לומר לט מאריך ואכולהו פשיט תניתוה משדה שנתקוואה ואומר רבי דשלשטם שאל צבת אחת והש"ס קעב כל אחת במקומה כפי מה ששייכא ויש ספרים שכתבו צמ"ק (שם) צעא מיניה רצא מר"נ אבל צרו הספרים גרסינן ר' ירמיה מרבי יורא כמו כאן ובגיטין:

אם תמצא לומר מוכר עבדו לעובדי כוכבים ומת קנסו בנו אחריו דב' יומא מפקע ציה במצות. אכתי המ"ל דאפילו תימצי לומר התם לא קנסו ^(א) (דלמלא) הכא קנסו משום דליכא איסורא דאורייתא דכי האי גוונא איכא צפ' השולח גבי צעיא דמוכר עצדו ובמ"ק גבי צעיא דכוון מלאכתו צמועד דקאמר אס תימצי לומר צזורס קנסו משום דליכא אסורא דאורייתא ובגיטין נמי הוה מצי למינקט אס תימצי לומר יט לא קנסו הכא קנסו משום הפקעת מצות לכל יומא ויומא (כמו) צעבד ובמ"ק נמי נקט יט חד טעמא צזורס וטעמא אחריתא צמוכר עצדו והוה מצי למינקט חד טעמא צתרוייהו דאס תימצי לומר צזורס ובמוכר דקנסוה משום דעבדיה לאיסורא אבל כיוון מלאכתו לא עצד לאיסורא:

שנתקן וצצה. פי' צקונט' שנטל ט קוים ממנה שהיו תלושין ומפחרין זה והדין עמו דא"א לומר צקוים שהיו מחוצרים ^(א) דא"כ לא חזרע דליכא איסורא דאורייתא צנטילתם (החולש עולשין המומד ורד"ס) ^(א) דצארעא דליה חייב מט (בכל דליה אחר וה"נ איכא יפוי קרקע כשתולש קוים לחורשה מ"ח לזריעה וכן משמע צירושלמי על טי' המשנה תמן אסורים כשנטלו קויה משמע דמוקי לה בתלושין: **נ"י ייברה.** צירושלמי מפרש אחיו טיוז כל ומה בנו זורעה. אס האי טיוז מדרבנן קשה היכי פשיט צורס דפשיט ^(א) מיניה גבי עצד (עבדי) לימא שאני הכא דחמיר משום מכולס כדאמר צקדושין (דף כ.) כמה קשה אכקה לש צביעות:

אפילו בימי המשחה: מאי יטהר תנן או יטהר תנן תיקו: הצורס. עסקינן בין בבחן בין בישראל כחן בישראל כחן בבישרא כחן בישראל כחן בישראל כחן בכוז דנאכל לו בממונו מהו שיקנסו בנו אחריו שיהא אסור לו (ולכל) (לאכול): קנסו בנו אחריו. לפדותו משום דכל יומא מפקע ליה מצותו אבל בבכור ליכא מפקע רלא קנסו: או אם תמצא לומר כיון מלאכתו במועד לא קנסו בנו כר' משום דמלאכת חורין לש מועד מדרבנן אסור ולא מדאורייתא אסור: או דלמא קנסוה לממוניה לבכור ולא יאכל אפילו לבנו: שנתקוצרה. שקרק הקוצים ממנה: חזרע למוצאי שביעית. דקרוין לא חשיבה מלאכה: מטייבה. שנידבילה בשביעית או מדיירה. שהביא שם בהמות ולבילה בשביעית: הוה חשיבה מלאכה דהיינו תולדה דחרישה לא חזרע למוצאי שביעית: הטיבה בשביעית ומת בנו וזרעה למוצאי שביעית:

כל פסולי המוקדשין פרק חמישי בבורות

ונקנָה. שלא נתכוין לקנָה: **לכשולד** לו **נגע אחר**. שהרי הוא עכשיו טמא ומנוגע: **יטער**. מן הראשונה והולכין אחר זו ואס ירפא מונו טהור מכולס דליגלאי מילתא דאי ^(א) (נמי) הוי קמיייתא מיתמסי נמי כי האי: **עד שספרת צנולו**. נגע

הוה ציה קמא השתא נמי הוה טהור כדכתיב (ויקרא יג) וכסתה הצרעת את כל עור הגגע וגו': או **עד שסמטעט צהרסו**. הראשונה מכגריס קודם שקנָה אבל אי צעשה שקנָה הוה ציה שיעור נגע אין לו טהרה עולמית יט דקנסין ליה לעולם יט: **צממונו אפי ליה למיעבד**. ממה נפשך דסבר אטיל צו מום ואס יתירוהו לי צך הרי נשכרמי ואס לאו מה הפסקתי אס אמתין יט למוס' אחר צלא"ה נמי הייתי ממתין עד שיפול מום הלכך קנסין ליה יט אפי' יפול צו מום אחר כי היכי דלא לימי וליעביד: **צגופו מי איכא למימר**. דמנחי' לספיאק וליקוץ אי לא קנסין ליה לעולם הא ודאי לא עביד יט דחייש שפא נגע אחר לא יוולד לו לעולם ולא יט אטהר לעולם ואפי' אס יוולד מה אהני יט לו להניח את זה שפא יט ירפא: **צבאי** אחר: **צבאי** יט **קציצה** ^(א) . וכוין דהך קציצה אינה מועלת לטהרו נמצא טמא עולמית דחשבינן לנגע כמאן דליתיה דמי יימר דאי הוה ציה הוה מיתמיס: **יער סק**. דמשמע מיד כשיוולד צו נגע אחר יטהר מן הראשונה: או **יעשר סק**. דמשמע כשיוולד צו נגע אחר יטהר ממנו מן האחרון אז יטהר מן הראשון: **למאי נפקא מינה**. הא א"נ יטהר תנן הא טמא הוא מן האחרון עד יט שתרפא ^(א) (ממה נפשך) וממה נפשך טומאה שייכא ציה: **לתסן** שגולד צו נגע. דנגע האחרון גולד לו צימי חתנות: **טסנין** לו. שלא יראה כסן את הגגע יט דכל כמה דלא חזי ליה כסן ולא מטמא ליה לא הוי טמא דצכהי מלא רחמנא: **לאיטליטו**. טליטו אס נולדו זה נגעי צגדים: **מקמייתא עטר ליה**. מיד כשגולד זה ומזה אינו טמא דנטיינן ליה יומי דחתונה או של רגל לכל אדם. אלא אי ויטהר תנן סוף סוף לא מהני

ליה מידי הא דנטיינן ליה דאינו טהור מראשונה עד שתרפא אחרונה: **ומה**. הצורס מהו לקנסו בנו אחריו שלא יאכל מזהו כוכר עולמית: **אס סימאי לומר**. במסכת גיטין [מד.] דהמוכר עצדו לעובד כוכבים דקיימא לן קונסין אותו לפדותו עד עשרה צדמיו ומיביע' לן התם אס מת המוכר מהו לקנסו בנו אחריו אס תימצי לומר ולמיפשט צהיאי דקונסין התם דינא הוא דכל יומא מפקע ליה ממצות: **ואס סימאי לומר**. הא דאמרין צמ"ק (דף יב:) המתכוין יט מלאכתו צמועד דמניח כרמו לצזור ואומר צמועד דצליירנה שהרי דצר האצור הוא והתירוהו צחמים צמועד תאחד ולא יצטרנה הואיל ולכן מתכוין ומיביע' לן התם אס מת קודם המועד מהו לקנסו בנו אחריו ולא יצטרנה צמועד. ואס תימצי לומר יט התם הוא דלא קנסין לבנו יט דהא לא עביד אציו איסורא דהא מת קודם המועד: **אבל הכא**. עצד איסורא דמטיל מוס צקדשים: **(לממוניה.** לצכור: **שנתקוואה.** שנטל קויה ממנה שהיו תלושין ומפחרין זה: **סורע** **למואלי צביעות**. דליכא למינקס מידי דהא לא עצד צביעית עצודה חשובה: **ניטייבה**. מזדלה ע"י עגלות ומשאות של זבל: **נידיירה**. על ידי דיר צהמות שמעמידין ומשכינין אותה חדש או חדשים כדי לצלה: **לא סורע**. דקנסין דעבד עצודה חשובה צביעית: **טימא**

אפילו בימי המשחה: כחן בבישרא כחן בישראל כחן בישראל כחן בישראל כחן בכוז דנאכל לו בממונו מהו שיקנסו בנו אחריו שיהא אסור לו (ולכל) (לאכול): קנסו בנו אחריו. לפדותו משום דכל יומא מפקע ליה מצותו אבל בבכור ליכא מפקע רלא קנסו: או אם תמצא לומר כיון מלאכתו במועד לא קנסו בנו כר' משום דמלאכת חורין לש מועד מדרבנן אסור ולא מדאורייתא אסור: או דלמא קנסוה לממוניה לבכור ולא יאכל אפילו לבנו: שנתקוצרה. שקרק הקוצים ממנה: חזרע למוצאי שביעית. דקרוין לא חשיבה מלאכה: מטייבה. שנידבילה בשביעית או מדיירה. שהביא שם בהמות ולבילה בשביעית: הוה חשיבה מלאכה דהיינו תולדה דחרישה לא חזרע למוצאי שביעית: הטיבה בשביעית ומת בנו וזרעה למוצאי שביעית:

מסורת הש"ס

(א) נגעיס פ"ג מ"ב [מ"א ז:]
(ב) מ"ק יב: גיטין מה. (ג) שביעית פ"ד מ"ב [מ"ק יב: גיטין מה:]
(ד) [ז'ל ר' יוסף.] (ה) ער פורשי עירובין ד"ה והאמר ר"ג. (ו) צ"ק מ"ו. (ז) יא' על מוס צ"ק. (ח) צ"ק. (ט) יא' ומיעטה מכגריס ומה כר' צ"ק. (י) צ"ק מ"ו. (יג) גר' צ"ק דא"ב איכא איסורא כר' דצארעא דליה חייב צכל שכל צ"ק.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה צבאי קציצה קנסוה רבנן וכוין: (ב) ד"ה למאי נפקא וכו' עד שתרפא וממה נפשך טומאה כל"ל ותיבות ממה נפשך נמחק:

מוסף רש"י

נותנין לו ז' ימים. ז' ימי המשחה. דלא חזי ליה. דלמא מטמא ליה (מ"ק יב.) ולכסותה. אס נחלה הגגע צכסותו (שם). צצורס איוון בבכור. תמן מאלו ממש כדי שיקא צעל מום ויהא מוהר לו. ואסור לשכות לן משום מום לא יהיה צו. כלומר לא מפיל צו מוס. ואס טטיל צו מום קנסוה רבנן דלא יהיה ממנו (מ"ק יב.) קנסוה עבדו לעבד"ם. קנסוה רבנן ואל תליות דאי צרת מן העי"ס אין יסלאל יטל לטפו לעבדו. ואס מת אין בניו יטלין לטפו (שם). מפקע ליה צממצות. דכל זמן שהאז צהמות העי"ס אינו עוסק צצלות (שם). **אם חימצי** לומר כיוון מלאכתו. גבי כסין מאללמנו צממעט שיוולד לשכות קודם המועד או להניחה מלהתחיל צה עד לאחר המועד וכוין דלמא לא להתחיל צה סמוך למועד, שאם לא ימגרנה צמועד יא' דצר האצד ויהיה חומר לגומרה. ותנן התם (מ"ק יב.) ויטלן אס כיוט מאללמנ צמועד אצדו. וירפנא לן כיוון ומת מוה שיקנסו צו אחריו. ואס תמצא לומר צכסיה פשטון לן דקנסוה ואפי' אלא עצד איסורא, כ"ש הא עצד איסורא. אבל אס תמצא לומר צכסיה דלא קנסוה אכתי הא מיביע' לן. דהתם הוא דלא עצד אכתי איסורא. הריי מת קודם המועד ולא צא לדי איסור. (גיטין יח.) שנתקוצרה. יטלו ממנה קוים וינקטו לפדות ואין זו עבדת קרקע מן הסויה, לא קנסויה ותורע למואלי צביעות (שם). מטייבה. מזדלה וטליך לה זבל צעגלות ומשאות (שם). נידיירה. על ידי דיר צהמות לזבל. עבדת קרקע היא וקונסין אותו (שם). צקניטין. מסורת מלכותיות מנגע מרצמותו (שד"ח ה.).

רבינו גרשום הבש"ף

הוא דטהר ליה מן הראשון ולא למפרע משעת קציצה: למאי נפקא מינה. מ"מ בין כך ובין כך לא יטהר עד שירפא מן השני נפקא מינה לחתן שגולד לו נגע אחר בימי חתונתו כלומר כששכנוולד לו הגנג האחר היה חתן ולחתן שגולד לו נגע נותנין לו ז' ימי משחה ולא מטמינן ליה בין שגולד בו נגע ובין שגולד באצטלותו או בכסותו דלא מצטיינן ליה כל ימי חתונתו ולא כל ימי הרגל: אי אמרת יטהר תנן. למפרע טהור משעת קציצה כלומר תעשה כמי שנטהר קודם שגולד בו נגע שני מן הראשון והיינו נותנין לו ז' ימי המשחה דחשבינן כמו השתא אטייליד לו נגע ולא קודם חתונתו דאי גולד לו קודם חתונתו לא היו נותנין לו והיינו דקאמר טומאה קמייתא טהר ליה טומאה דבתרייתא טרנין ליה ז' ימי משחה: ואי אמרת יטהר תנן. כלומר דלא טהר מן הראשונה אלא עכשיו כשנרפא הגנג השני סוף סוף כי לא מטמית ליה בבתרייתא באותו שגולד בין חתונתו דיהבת ליה ז' ימי משחה מה מועיל ליה הא מטמי וקאי מקמייתא מנגע הראשון דהאי טומאה שייכא עד טהרה דנגע השני ותיי טמא

מסורת הש"ס

א) ג'תרטין גג. ושי"ג, צ) נבשמה שבמסעות אר' רה"ק, ג) לאחר דריפה לא אלף אפילו י"ז ז"ק, ד) לעיל ג: לתמן גג: תמורה כד: ס) נלקמן לו. גט,י. א) יומה עה. לעיל,ג. י"א להטיל מוס לבכור ראשון והמירו על יד ז"ק, ה) וכו פני מחיו אפ"ה היו מוס שגגליי ז"ק, ט) צנעקרי ז"ק, י) כי ישראל והא ז"ק, י) כי צד דממר הד"א ז"ק, י) גרי ז"ק ואין לו לחוש שמה ילא רוב הראש ברישא קודם שאלה האוזן וחזו דממור כי כ"ל, ט) והאי אימור ז"ק, י) כרסה דפ' ז"ק, ה) נפ' מחזיק דף קט ע"כ מוס ד"ה כי הוהל, ט) (שם סה:),

הגהות הב"ח

א) גבי דרמנ' הוא לעידי: ב) שם פסג אחת היו כי י"ב. א) רש"י ז"ל אימלא וכו' ואניו צעדות ואין נחלמי: ד) ד"ה חוטין וכו' שוטמו שפגמו שניטלה מהם:

גליון הש"ס

בתנ"י וקשריו זנבות בבורות. ע' גדלש פ"ו דרמ" פ"ו:

לעני רש"י

טונפולש"י ויטנפולש"י. צעירים.

ניצניצ"ה ויניצניצ"ש. תוככים.

מישיליר"ש. (שינים)

טוחות.

מוסף רש"י

טימא כו' לא קנסו בנו אחירו. לנלם, ושי"ג שהוא חיבי לשלם דממן בהנחין (גיטין נג:) הטהמא והמדתמ והמפסן שוגג פטור מדין חיבי (שם דה:). הדיק שאניו ניכר. טומאה חיבה כימת בפימות, לא שמהה יוהק. לחייב נכסיו מן המורה (שם). קודם שיצא האדיר העולם. העניין לא נתקדם, לבכור כהנם תלמי קדושתיה, דמתיב לא בככור אכ"ר יולה, ולא הוי כמטיל מוס כקדשים (ע"פ ג). גדיא באודניה. שגריי ונל דרך צעידו נלחמו האלוים מתלה, אימרא בשפורותיה. שפי תלמי יולה מתלה (תמורה כד:). החוטין החיצוניות,ינלש"ש שאלמעט הטה, שפגממו. שחמטו מעט, ושגגממו. שחמטו כטכין לנלמ ולל מייסר,אלל טעין סדק (לשון כד:). רועים כהנים אינן נאמנין. לומר מאליו נפל כ מוס וכו' לפי שחשדו הכנים להטיל חוטין צנעקרי עליו דלמרי' צפיקקין דלקמן צנעקרי חמקו חסו כדי להטירן כשחמט, ולס טיאל טעין להלאותו לחסס תריץ שני עדים עמו שחמטו נפל כ מוס (סנהדרין ד: וכע"ז ביצה כד:),

רבינו גרשום

טימא טהרותיו לא קנסו בנו לצולם: ב) זקן. שלא היה בו מוס ושערו מדולדל לפי שהיה אסור בגיזה: פ.יגוס. רומח: (זכר של רחלים. היינו בכור): כל שהוא לדעתו. לדעתהבעלים אסור ושלאל לדעתו דלא ציור בפירושהבעלים להלקסדור ולא להניקות מושם הכי החירו. אבל כשצער באניו בכורות אחרים והניקות נמי ולא מיחו בידם הבעלים היינו לדעתם משום הכי אסור: וצריכא. קמחי והחירו והחירו תרי זמני דאי אשמעינן עובד כוכבים קסדור מושם הכי החירו. דלא קא אתי למסרך דלית ביח למיגור מושם סמך מילתא דעובד כוכבים הוא ולא איכפת (ליה) [לן] באיסור מושם הכי החירו: אבל קטן דאתי למיסרך. דאי שרית השוא דילמא אתי למעבד כשהוא גדול אימא לא: ואי אשמעינן קטן. מעשה דתינוקות מושם הכי החירו דלא אתי למיחלוףי בגדול: אבל עובד כוכבים קסדור דאתי לאיחלוףי בגדול ישראל דמאן דחזא לעובד כוכבים גדול דהטיל מוס וקסבר דירשאל הוא ואתי לאיחלוףי בגדול ישראל שמה יטיל מוס אימא לא לישרו צריכא: לא שנו דהחירו אלא דאמרו ליה לקסדור אינו נשחט אלא א"כ היה בו מוס אבל אמר כר: לאיתויי גרמא. שמינח בצק או דבילה באזנו: לאיתויי מסיח ליה תומי דאפי'

כל פסולי המוקדשין

טימא טהרוסיו של חצירו ומס לא קנסו בנו אחירו. לשלם אע"ג לדלידיה קנסו כדלמרי צפ' ארצעה אצות נזיקין (צ"ק ד:): שאינו ניכר. שהרי יטו טהרות מונחות לפניו ואין היזק ניכר צהן: לא שמה פיוק. לחיוביה אפי' לדלידה מדלורייתא: בתנ"י ושערו מדולדל לפי

טימא א טהרות ומת אלא קנסו בנו אחירו מ"ט ה'יזק שאינו ניכר לא שמהה היזק קנסא דרבנן (ב) א' לדלידה קנסו רבנן לבריה לא קנסו רבנן: בתנ"י מעשה א בזכר של רחלים וקן ושערו מדולדל וראוה א קסמור אחד ואמר מה טיבו של זה אמרו לו בכור הוא ואינו נשחט אלא א"כ היה בו מוס יגמל פיגוס וצרם א אזנו ובא מעשה לפני חכמים והחירו א ואחר שהחירו הלך וצירים באוני בכורות אחרים ואסרו פעם אחת היו תינוקות משחקין בשדה וקשרו י זנבי מלאים זה בזה ונפסקה זנבו של אחד מהם והרי הוא בכור ובא מעשה לפני חכמים והחירו ראו שהחירו הלכו וקשרו זנבות * בכורות אחרים ואסרו יזה הכלל כל שהוא לדעתו אסור שלא לדעתו מותר: גמ' פעם (י) אחרת היה כו': וצריכא דאי אשמעינן עובד כוכבים דלא אתי למיסרך אבל קטן דאתי למיסרך אימא לא ואי אשמעינן קטן משום דלא אתי לאיחלוףי בגדול אבל עובד כוכבים דאתי לאיחלוףי בגדול אימא לא צריכא א"ר חסדיא אמר רב קטינא לא שנו אלא דא"ל אא"כ היה בו מוס אבל אם א"ל אם נעשה בו מוס כמאן דא"ל זיל עביד ביה מומא דמי אמר רבא מבדי ממילא הוא מה לי היה מה לי נעשה אלא נעשה נמי ממילא הוא ולא שנא: זה הכלל כל שהוא לדעת אסור: לאיתויי מאי לאיתויי גרמא: שלא לדעת: לאיתויי מסיח לפי תומו: בתנ"י יהיה בכור א רדפו בעטו ועשה בו מוס ה"ז שוחטין עליו: גמ' א"ר פפא לא שנו אלא שבעטו בשעת רדיפה אבל

לה.

גדיא באודניה. כשרואה שמיעוט הראש צחוק יכול להטיל מוס צאחן ואין לו לחוש א ט מירשא האוזן שמה ילא רוב הראש וחזר דממון שאניו הגדי גדולות דרך אזנים לנלם צמיעוט הראש אימרא צשפותיה אלל צאזניה לא א ט יש לו לחוש שמה ילא רוב הראש וחזר: א"כא דאמרי אימרא נמי באודניה א אימור דרך צדעיין נפק. כיון שרואה עכשיו מעיטו א ט אחון אין לומר שמה ילא ראשו ורובו וחזר א והא אימר כמו ודלף כמו חיישי שמה חוך לחומה לנו דפרק השואל צצנת (דף קנא). א ודחיישינן שמה אימורו וכתצוה דפרק אחד דיני ממונות א (סנהדרין ג:) ורבא דהכא ס"ל א כרצ חסדא דפ' צהמה המקשה (חולין ס:): דלרצ הונא דלמר הסם ילא שלש ומכרו לעובד כוכבים א ואל שלש אחר קדוש ולא חלה המכירה כלל כיון דנפק לבסוף רובא דליתגלי מילתא דלמפרע קדוש א"כ כהא נמי א ט שאל רוב אחרי כן איגלאי מילתא דהוי קדוש מעיקרא ונתחייב א ממנה א כשלא ילא כלל וסוגיא נמי דריש כיצד מערימין (תמורה כד:): דמוקיי דרב יהודה צומן הוי ולא חזי להקדשה ופריך אי צומן הוי מאי למימרא ומשני מהו דתימא נגזר דילמא נפיק רוב ראשו וקא שדי א ט מומא קמ"ל ההיא נמי דלא כרצ הונא דלדידה צמיעוט ראשו נמי איכא איסורא ולא ה"ל למינקט רוב ראשו ועוד התס' דקאמר ליה רב עמרם לרצ שש אמר על הצכור עס יצלת רובו יאה עולה עולה הוי א כצור הוי א ט נמי דלא כרצ הונא דמשמע א דפשיטא דקודס יצלת רובו יכול להפקיע א קדושת צכור אס לא נחלק צין מכירה להס: מימר

לאחר רדיפה לא פשיטא מהו דתימא צעריה הוא דמדכר קמ"ל א איכא דאמרי אמר רב פפא לא תימא בשעת רדיפה אין: אבל שלא בשעת רדיפה לא אלא אפילו לאחר רדיפה נמי מאי טעמא צעריה [הוא] דמדכר' א"ר יהודה ימותר להטיל מוס בבכור קודם שיצא לאויר העולם אמר רבא גדיא באודניה אימרא בשפותיה איכא דאמרי אימרא נמי באודניה אימור דרך צדעיין נפק אמר א רבא אבל ולא מיחזי פעי מומא מאי קמ"ל תנינא א ט החוטין החיצונות שנפגמו ושגגממו הפנימיות שנעקרו א מ"ט לאו משום דכי פעי מיחזי אמר א רב פפא רבא נמי טעמא דמתנ' מפרש מאי טעמא נעקרו הוי מומא משום דכי פעי מיחזי: מתנ' כל המומין הראויין לבא בידי אדם רועי ישראל נאמנין א רועים כהנים אינן נאמנין רשב"ג אומר הנאמן הוא על של חבירו ואין נאמן על של עצמו ר"מ אומר החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו: גמ' ר' יוחנן ור' אלעזר חד אמר ארועי ישראל בי כהנים נאמנין ללגימא לא חיישינן רועי כהנים בי ישראל אין נאמנין מימר אמר כיון דקא טרחנא ביה לא שביק לדידי ויהיב לאחרניו והוא הדין כהן לכהן דחיישינן לגומלין ואתא רבן שמעון בן גמליאל למימר נאמן הוא על של חבירו ואינו נאמן על של עצמו ואתא רבי מאיר למימר החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו וחד אמר רועי ישראל והן כהנים נאמנין מימר

להטיל בהן מוס וכן אימרא מוציא שפתיו קודם: אימר דרך צדעיין נפק. והוציא צדעייו ואזניו קודם שאר אבריו: אי צרם שפתיו וכשהוא אכיל לא מיתחזא במומא וכשהוא פעי מיתחזי. החוטין. השנים החיצונות שעומדות לפני הפה: וכשגגממו. שנחתכו והעיקרין קיימין: והפנימיות. שנים שנעקרו לגמרי היו מוס: רועים ישראל נאמנין. לומר מעצמו נעשה מוס זה ומוס זה החירו חכם: רועים כהנים אין נאמנין דחשודין הן להטיל חוטין: ר"י ור"א מפרשי מתנית' רועי ישראל בי כהנים רועי בהמות כהנים נאמנין לומר מוס זה מעצמו היה והחירו חכם: ללגימא לא חיישינן. כלומר דלא אמרין דמשום הכי משוריו עזויהו ובענו למיכל מיניה בי רביה בהן: וה"ה בהן לכהן. בהן לכהן דאין נאמנין דחיישינן לגומלין דשמא זה מחבלין לחתיו בכורו כיוי שחזור זה למחר ויעיד על בכורו של זה ויחירו: ואתא רבן [ששמן בן] גמליאל למימר נאמן הוא על של חבור דלא חייש לגומלין: וחד אמר רועי ישראל והן כהנים. כלומר רועין של ישראל ואותן רועין הווין כהנים נאמנין:

	עין משפט נר מצוה
	
לד א מיי' פ"ו מהל' חובל ומזיק הלכה ג: לה ב ג מיי' פ"ב מהל' צנורות הל' יד טוש"ע י"ד סי' שוב ספקי צ: לו ז מיי' שם הל' יא טוש"ע שס ספקי ד: ה [נמי] שס טוש"ע [שס] לו ז מיי' שם הל' יד טוש"ע א ספרי ז: לח ז מיי' פ"ב מהל' איסורי מוצא הל' ג: לח ה מיי' פ"ב מהל' כד ע"כ) י"ד סי' שוב ספרי ג: ט מיי' שם הל' יא הלכה טו טוש"ע שס ספרי צ:	
	

שיטה מקובצת

א טימא טהרותיו של חבירו ומת: א דרבנן הוא: ג מעשה. ע' תוס' לעיל (דף כד ע"כ) ולקמן (דף נג ע"ה): ד וראוהו קסדור אחד: א וצרם את אזני: א והחירו ראה שהחירו הלך וצרם: א וקשרו זנבות טלאים: א בביר דרופו ובעטו ועשה כר' הו יסחוט עליו: א א"ר אמר ר"פ לא תיטא בשעת דריפה אין שלא בשעת דריפה לא אלא לאחר דריפה נמי מ"ט צעריה הוא דקא מדכר: א אמר רב פפא אכיל: א תנינא חוטין החיצונות את ה' נמוק: א ששקרו. ס"א הפנימות ששקרו מ"ט: א אמר רבא רב פפא נמי: א נאמנין רועי כהנים: א שוהיר טהרותיו ממותות: א תיבת היה נמוק: א נפל בו מאליו: א ית לרעת שהטיל את המוס נחביון: א יטן דמשמע שטיל בו: א תומס עץ העובר כוכבים ואמורים ראו וקן זה לא יסחוט לעולם: א ואפילו הוא כהן: א גם עד שיקרשנו רחם: א יוכל להטיל בו מוס: א ואזניו קטנות ואין: א על מומין שגגליי: א ששקרו יי"ב החיצונות: א חוטמור שפגמו שטיל מהם: א תיבת חותן נמוק: א תן הבאות הם כפה: א עליו רשב"ג ור"מ: א נאמנין ה"ק רועים שהם ישראלים נאמנים עליו ואפילו הן: א לחוש מריצא האוזן: א לא ידש לו: א באודניה אימר דרך צדעים: א מטוט הארש לחון אין לו לחוש שמה יצא ראשו ורובו וחזר והאי אימור הוי כמו: א וחיישינן שמה: א ממונות אומר רבי דרבא דהכא: א כוכבים חזרו וצא: א נטן נמי כי יצא רוב: א ונתחייב במה שהטיל מוס: א הו ארבא כרב האני לשון הראש"ש: א שדי ביה מומא: א מור ס"א היא נמי: א מן דפדשי ליה דקודס כו': א מן להפקיע ממנו קדושת כו' מכירה דעכרם להנך:

רבינו גרשום (המשך)

דאמר א"כ נעשה בו מוס קרי מסיח לפי תומו: היה בו מוס ורדפו לנצחו ובכעור הגרף כדי להבריחו ומנו ועשה בו מוס הרי זה יסחוט עליו דלא נחביון לעשות בו מוס: צעריה הוא דמדכר. מה שגנזו ומחמת כן הוא בועטו ואינו מתכוין למוס ולישר קמ"ל דלא: מותר לאדם להטיל מוס בבכור קודם שיצא כולו לאור העולם. כי חיבי דלא ליתו ביה לדיי תקלה. אבל אחרי שיצא כולו אסור. דהא קידשוהו כותלי רחם: באודניה. לפי שהגדי אזניו גדולות ומוציא חוץ לרחם קודם שאר אבריו ויכול

^[1] א' זכר של תמים וקן. הינו כתר שלא היה בו מוס: ושערו מדולדל וכו'.

